

ნეოსენსუალისტა ჯგუფი

ახლა ალბათ ძალზე გვიანია ნეოსენსუალისტა მოღვაწეობის კრიტიკული ანალიზი, მაგრამ გავეცანი ამ ჯგუფის კრიტიკულ სტატიებს და ძლიერმა სურვილმა შემიპყრო, ნეოსენსუალისტა დადებითი და უარყოფითი მხარეები აღმენიშნა.

პოეზიაზე თუ ვიმსჯელებთ, ის ყველა დროს ნეოსენსუალისტა ჯგუფის ინტერესების სასარგებლოდ ვითარდება. ამ აზრით სრულიად მართალი საიხეი მუროს მტკიცება, რომ ბასიო იყო გერნოკუს ეპოქის ყველაზე დიდი პოეტი, რომლისთვისაც ზედგამოჭრილია განსაზღვრება „ნეო“. ბასიო ყოველთვის იმას ცდილობდა, ლიტერატურისათვის „ნეო“ გამხდარიყო. რამდენადაც პროზა და დრამაც პოეზიის ელემენტებს შეიცავს, ე.ი. ფართო გაგებით ორივე პოეზიას წარმოადგენს, ნეოსენსუალისტა ჯგუფის გამოცენას ისინიც უნდა მიესაღმონ. მახსოვს, ამ ჯგუფს, ასე თუ ისე, ჰაკუსიუ კიტაპარაც ეკუთვნოდა (იმდროინდელ პოეტებს სიმბოლოდ ჰქონდა „გრძნობათა თავისუფლება“). ძიუნიტირო ტანიძაკიც ემხრობოდა ნეოსენსუალისტა ჯგუფს.

დღევანდელ ნეოსენსუალისტა ჯგუფის მიმართ მეც, ბუნებრივია, გარკვეული ინტერესი აღმეძვრის. ამ მწერლებმა, ყოველ შემტხვევაში კამათის მონაწილეებმა, გამოაქვეყნეს თეორიული ნამუშევრები, გაცილებით უფრო „ნეო“, ვიდრე ჩემი მოსაზრებანია ნეოსენსუალისტა ჯგუფზე. სამწუხაროდ, სათანადოდ არ ვიცნობ მათ. ჩემთვის ცნობილია, და ისიც არც თუ ისე კარგად, მხოლოდ ნეოსენსუალისტა ჯგუფის ნაწარმოებნი. პირველი მოთხრობები და ნოველები რომ გამოვაქვეყნეთ, ჩვენ „ნეორაციონალისტების“ ჯგუფი შეგვარქვეს (რა თქმა უნდა, ჩვენს თავს ასე არ ვუწოდებთ). მაგრამ ნეოსენსუალისტების ჯგუფის მწერალთა თხზულებებს თუ გადავხედავთ, მაშინ უნდა ითქვას, რომ ისინიც, რაღაც აზრით, უფრო მეტად არიან „ნეორაციონალისტები“, ვიდრე ჩვენ ვიყავით. რას ნიშნავს „რაღაც აზრით“? ეს არის რაციონალიზმის სხივი, მათ ეგრეთ წოდებულ სენსუალობას რომ აშუქებს. ერთხელ, სისე მუროს და მე უსუის მთაზე გადმომდგარ მთვარეს ვუყურებდით. უცებ საიხე მუროს სიტყვები მომესამა მიოგის მთა კოჭას მაგონებსო. მეც, ჩემდა მოულოდნელად, აღმოვაჩინე, რომ ეს მთა მართლაც მოგვაგონებს კოჭას ფესვს: ასეთი, ეგრეთ წოდებული სენსუალობა რაციონალიზმის სინათლით არ გაშუქებულა. რას წარმოადგენს თავისთავად მათი ე.წ. სენსუალობა? რიტი იოკომიცუმ ჩემთვის მათი ეგრეთ წოდებული სენსუალობის აღმაფრების ასახსნელად ტაკო ფუძისავას ფრაზა მითხრა: „ცხენი გარბოდა, როგორც მწითური აზრი“. მე არ შემიძლია ვთქვა, რომ მსგავსი აღმაფრენა ჩემთვის გაუგებარია, მაგრამ ეს სტრიქონი აშკარად რაციონალისტურმა ასოციაციებმა გამოიწვია. ამრიგად, მათ თავისი ეგრეთ წოდებული სენსუალობა არ შეიძლიათ რაციონალიზმის შუქით არ გაანათონ. ესაა, როგორც ჩანს, ამ ჯგუფის განსაკუთრებულობა. თუ ეგრეთ წოდებული სენსუალობის მიზანი რაიმე სიახლეა ტავისთავად, მაშინ ვაღდეგებელი ვარ, მიოგის მთის აღქმა კოჭას ფესვად ყოველგვარ სიახლეზე უახლესად ჩავთვალო. ასე აღიქვამდნენ ჯერ კიდევ შორეული ედოს დროიდან.

ნეოსენსუალისტა ჯგუფი აუცილებლად უნდა წარმოქნილიყო. ეს წარმოქმნა სულაც არ იყო ადვილი, როგორც ყოველგვარი სიახლის წარმოქმნა (ლიტერატურაში). ნეოსენსუალისტა ჯგუფის წევრებით, ან, უფრო სწორია თუ ვიტყვით, მათი ეგრეთ წოდებული ნეოსენსუალობით აღფრთოვანება მიჭირს, – მე ეს მითქვამს კიდევ. მაგრამ

კრიტიკოსები მაინც ძალზე მკაცრად ექცევიან მათ. ასე თუ ისე, ნეოსენსუალისტთა ჯგუფის წევრები ცდილობენ ახალი მიმართულებით მოძრაობას. ეს აუცილებლად უნდა ვაღიაროთ. მათი დაცინვა მარტო იმას კი არ გამოიწვევს, რომ დარტყმას მივაყენებთ ნეოსენსუალისტურ მწერლებს, ან იმ მიზანს, რომელსაც დაისახავს ნეოსენსუალისტთა ჯგუფის ახალი თაობა, ძველს კვალდაკვალ რომ მოჰყვება, არამედ მათ შემდგომ ზრდასაც შეაფერხებს. ეს კი, ბუნებრივია, იაპონიის ლიტერატურის თავისუფალ განვითარებას, მის პროგრესს ხელს არ შეუწყობს.